

Buurtprofiel Koraal Partir

Een beeld van de zone Koraal Partir te Curaçao

Buurtprofiel Koraal Partir

Zone 61

Anno 2011

Beeld van de zone Koraal Partir te Curaçao

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**

Voorwoord:

Het buurtprofiel Koraal Partir heeft als doel inzicht te bieden in het ontstaan van de wijken in de zone Koraal Partir en de huidige situatie en de ontwikkelingen in Koraal Partir. Met de realisatie van dit buurtprofiel wil het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn zijn bijdrage leveren aan een geïntegreerde wijkaanpak voor Curaçao. Dit door kennis over de wijken te genereren en te ontsluiten en deze op een zodanige manier te presenteren de betrokkenen in de wijk en belanghebbenden dan ook de werkelijke behoefte van de wijk kunnen vaststellen en gerichte acties ondernomen kunnen worden.

Si mi sa mi pasado i mi presente mi por skohe mi futuro!

Door het verleden te kennen en het heden in kaart te brengen kunnen we onze toekomst gericht bepalen.

Wij hopen dat een ieder die geïnteresseerd is in deze zone baat zal hebben bij dit buurtprofiel.

Inhoudsopgave:

Inleiding

Voorwoord

- 1. Geografische positionering:**
- 2. Historie**
 - 2.1. De ontstaansgeschiedenis van de wijken op Curaçao
- 3. Demografische kenmerken**
 - 3.1 Aantal inwoners
 - 3.2 Samenstelling wijkbewoners
 - 3.3 Leeftijdsopbouw
 - 3.4 Land van Oorsprong
 - 3.5 Religie
- 4. Sociaal economische kenmerken**
 - 4.1 Samenstelling huishoudens
 - 4.2 Opleidingsniveau
 - 4.3. Inkomensverdeling
 - 4.4 Arbeidsparticipatie
 - 4.5 Tienermoederschap
- 5. Sociale participatie**
 - 5.1 Onderwijs
 - 5.2 Sport
 - 5.3 Vrije tijdsbesteding
 - 5.4 Uitgaansleven
 - 5.5 Vrijwilligerswerk
- 6. Leefbaarheid**
 - 6.1. Leefklimaat
 - 6.2. Sociaal kapitaal
 - 6.3. Huisvesting
 - 6.4. Infrastructuur
 - 6.5. Transport
 - 6.6. Veiligheid
 - 6.7. Gezondheid

7. **Sociale kaart van de wijk**

8. **Wijkontwikkeling**

8.1. Koraal Partir

8.2. Wensen en behoeften in de zone Koraal Partir

8.3. Profiel Zone Koraal Partir

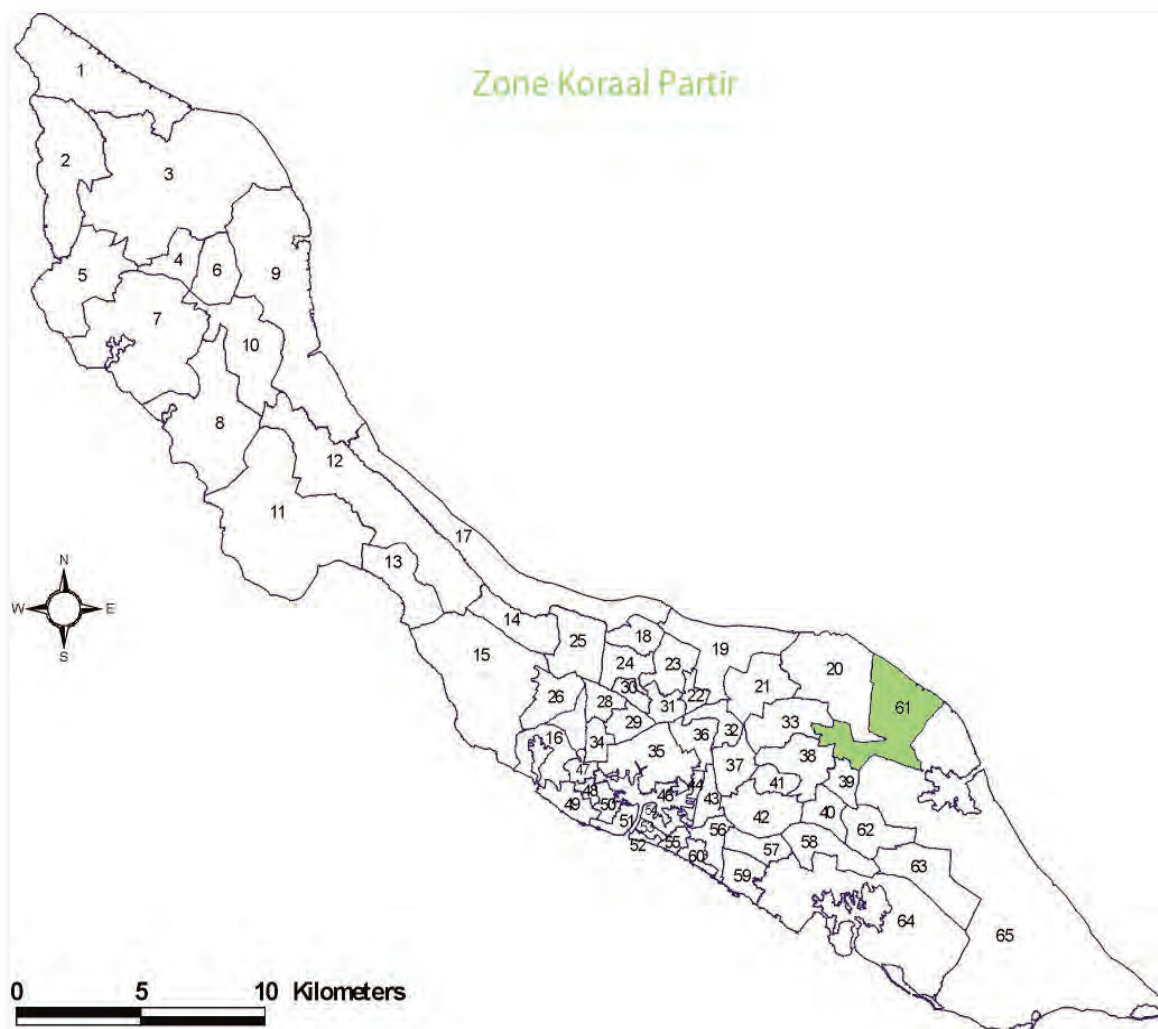

1. Geografische positionering van de zone Koraal Partir

Buurt: Koraal Partir

Zonegebied: 61

Code: 6501

Geografische Positie: De zone **Koraal Partir** bestaat uit de volgende wijken: Vetter, Juan Luis, Abrahamsz, Seru Pretu, Koraal Partir, Popo, Esperansa en Minguelito.

De wijk Abrahamsz ligt ten zuiden van Vetter, ten noorden van Zuid Abrahamsz en ten oosten van Sapate. Abrahamsz en Vetter worden gescheiden door Kaya Nathan. Vetter ligt ten oosten van Sapate, ten noorden van Abrahamsz en ten westen van Popo. Popo is een heel kleine wijk die gesitueerd is op de weg naar Sta. Catharina. Aan het westen van Popo grenst Zuid-Abrahamsz, aan het oosten Seru Pretu, aan het noorden de wijk Kokori en aan het zuiden Zuid-Popo. De wijk Zuid Popo behoort ook bij Popo. Seru Pretu ligt direct voorbij de wijk Popo op de Sta. Catharinaweg. De huizen bevinden zich op beide kanten van deze hoofdweg. Het strekt zich uit tot bij de ingang van Koraal Tabak.

Verder zijn er nog drie hele kleine wijken: Minguelito, Esperansa en Juan Luis. In het noorden

wordt Minguelito begrensd doorde wijk Zuid Popo, in het oosten door de wijk Rust en Vrede, in het zuiden Esperansa en in het westen de wijk Ma Luisa. Minguelito telt momenteel ongeveer 50 inwoners. In het noorden van Esperansa ligt de wijk Popo, in het zuiden Ma Luisa, in het oosten Kaya Harmonia en in het westen Minguelito. De wijk Esperansa telt nu ongeveer 10 huizen; er is goede straatbelichting en de wegen zijn geasfalteerd. Juan Luis ligt ten zuiden van Sta. Catharina, ten westen van Koraal Tabak en ten oosten van Seru Pretu. De wijk is gesitueerd tussen twee hoofdwegen: Weg naar Sta. Catharina (loopt in het noorden) en de weg die loopt vanuit het gebied Beurs genaamd Kaminda Methodologia (deze weg loopt ten westen van Juan Luis).

2. Historie

2.1. De ontstaansgeschiedenis van de wijken op Curaçao

“Aan het begin van de negentiende eeuw was Willemstad de enige stedelijke nederzetting op Curaçao. Buiten Willemstad kende Curaçao slechts plantages en restanten van vroege Spaanse nederzettingen. Van die Spaanse nederzettingen lagen er twee aan de westkant bij de berg Sint Christoffel, twee bij Santa Cruz waar de cacique of het opperhoofd resideerde, één bij Santa Martha, twee bij San Juan en voorts één bij Sint Marie, Sint Michiel, Santa Anna, Ascencion, Hato en bij de waterputten Careotabo (vermoedelijk het huidige Marie Pompoen), Chinchorro (de oostelijke rand van het Schottegat) en bij Santa Barbara. Dit waren doorgaans de plaatsen waar waterputten te vinden waren.

Kas di Kunuku

Een eerste aanzet voor de sociale en culturele ontwikkeling van Curaçao die de basis heeft gelegd voor de ruimtelijke inrichting van het eiland is gelegd door de priester en latere bisschop Martinus Johannes Niewindt die als hoofd van de katholieke kerk indertijd (rond 1840 en daarna) een netwerk van kerkdorpen over het eiland heeft verspreid.

Om onderwijs en godsdienst naar de over het eiland verspreide bevolking te brengen, verdeelde hij het gebied buiten Willemstad op systematische wijze in een aantal kerkelijke parochies. De plaatsen voor de te stichten kerken en schooltjes werden zo gekozen dat de bevolking er gemakkelijk kon komen. Zo ontstond een netwerk van strategisch gelegen kerkelijke- en onderwijscentra die later tot kerkdorpen zouden uitgroeien zoals Barber, Westpunt en Sint Willibrordus op Bándabou, Santa Maria in het middengebied en Santa Rosa en Montagne op Bándariba.

Naast de gestichte dorpen van de katholieke missie, zijn in de 19e eeuw ook nederzettingen ontstaan doordat men in groepen bijeen ging wonen. Het betrof hier woongemeenschappen van gelijkgestemde vrije lieden, voornamelijk boeren en vissers zonder een duidelijk afgebakend dorpsareaal en dorpscentrum. Voorbeelden hiervan zijn Lagun en San Pedro, en Sint Michiel, dat ontstond rondom het fort bij de Sint Michielsbaai medio 19e eeuw. In die tijd telde Curaçao verder 96 zelfstandige plantages. Het netwerk van plantages en kleine woonkernen dat zich in die periode heeft gevormd, kan als het vroegste fundament van onze huidige stedenbouwkundige structuur worden beschouwd”.¹

¹Wijkontwikkeling op Curaçao, L. Janga

2.2 De wijken in de zone Koraal Partir

Koraal Partir

De vroegere naam van Koraal Partir was: 'Koraal Patien'. De redenen voor het veranderen van deze naam is nergens terug te vinden, zowel in geraadpleegde documenten als tijdens gevoerde interviews en gesprekken. Men glimlachte wel af en toe bij het uitspreken van de oude naam, daar het woord 'Patien' niet zo'n net woord is in het Papiamentstalige vocabulaire. Misschien was dit ook de reden geweest om de naam te veranderen in 'Koraal Partir'. Een ander gegeven dat naar voren kwam tijdens de gevoerde interviewgesprekken, was dat de terreinen rondom Koraal Partir gote eigendomsterreinen waren van diverse families. Later werden deze terreinen verdeeld onder de groeiende familieleden die hier recht op hadden. Vandaar de naam Koraal Partir (Kurá Partí), volgens onze informanten. 'Koraal' staat voor 'groot erf' of terrein en 'Partir' komt van het woord 'Parti' in het Papiaments, hetgeen 'verdelen' betekent.

De wijk 'Koraal Partir' bestaat vanaf de jaren 1800; het is vroeger een grote plantage geweest. Het was een gebied met weinig huizen. Elk huis stond op een behoorlijk groot stuk grond. Dit maakte dat de huizen enigszins ver uit elkaar stonden, hoewel de naaste burens wel zichtbaar waren. In deze tijd waren de wegen niet geasfalteerd, er was geen elektriciteit, geen waterleiding, geen gas en telefoon. Voor licht gebruikte men kerosinelampen; voor water putwater of regenbak en koken vond plaats buiten op een 'konfo' of gewoon op drie stenen met wat uitgedroogd hout. Binnen, op (of in) de 'fogon'. Later werd ook 'stof di kerozin' gebruikt.

De meeste mensen verdeelden hun erf in twee delen. Op het ene deel stond het woonhuis met eventueel bijgebouwen, een kippenhok, een geitenstal of een varkensstal. Het andere deel werd weer verdeeld in een kleiner stuk voor vruchtbomen en groente en een groter stuk dat tegen de regentijd klaar gemaakt werd om te zaaien (maïs, bonen, meloenen en watermeloen).

Men beschikte zodoende over voldoende vlees, fruit en groente. In een goed jaar (wanneer het voldoende geregend had) beschikte men zelfs over een voorraad van meerdere zakken maïsmeel ('maishi chiki'; kleine maïs).

Rond 1940 waren er in Koraal Partir de volgende beroepen gangbaar: hovenier ('kunukero'), metselaar, timmerman, chauffeur, Shell werknemers, werknemers bij de waterleiding en vissers. Beroepen voor vrouwen waren: hoedenvechters en de dames die in de markthal een tafeltje huurden om 2 a 3 keer per week hun groente te verkopen.

De relatie tussen de burens onderling was goed. Men stond altijd klaar om elkaar te helpen, zowel moreel als materieel. Toch kwam men niet vaak bij elkaar over de vloer. Bij geboorte of overlijden was het heel normaal dat men elkaar hielp. Ook bij feesten (doopsel, communie, trouwerij) hielp men elkaar. Ook wanneer het huis moest worden opgeknapt, werden er geiten geslacht en men leende wat nodig was bij de burens. O.a. grote pannen voor de geitensoep, stoelen en ook glazen en borrelglasjes.

Chincho of Groot St. Joris

Chincho

Chincho of groot St. Joris vormde een belangrijke plaats voor de buurt. Hier konden de geiten, gernerkt en wel, van 's morgens tot in de namiddag grazen. Ze werden 's morgens de koraal uitgelaten en kwamen meestal zelf in de namiddag terug. Chincho was ook de plaats waar de vrouwen uit de wijde omgeving hout konden sprokkelen om te koken. Chincho werd ook gebruikt als oefenplaats voor het leger.

Zicht op "Popo"

Popo

Popo is vroeger een grote plantage geweest. Men vertelde ons dat de eigenaar van deze plantage de naam 'Shon Popo' droeg. Naast het feit dat hij de eigenaar van deze plantage was, had hij ook slaven onder zijn beheer en zelfs na de afschaffing van slavernij bleef een groot gedeelte van deze ex-slaven voor Shon Popo werken. Als compensatie voor hun werk kregen deze ex-slaven een stukje terrein van Shon Popo. De terreinen rondom Popo zijn bijna allemaal familiebezit, terwijl de terreinen rondom Zuid Popo geen eigendoms- doch erfpacht- of huurgronden zijn.

De inwoners zijn Curaçaoënaars, Europese Nederlanders en Latijns-Amerikanen. Vroeger woonden deze mensen in zeer goede relatie met elkaar, maar de laatste tijd is dit niet meer het geval. De wijk is niet zo veilig meer en er wordt geregeld diefstallen gepleegd onder de bevolking.

Meerdere informanten noemden de naam van een zekere 'Shaki', die veel inwoners van Popo en Zuid-Popo heeft leren vissen; vooral de manier van vis vangen in z.g. visnetten ('Reda'). Dit gebeurde in de jaren rondom 1955. Hij kreeg dan ook de roepnaam 'Shaki di Popo'. Tot de dag van vandaag is dit beroep een middel van bestaan gebleven voor een grote groep mensen in de wijk Popo. De gemiddelde leeftijd van de inwoners van Popo en Zuid-Popo is ongeveer 40-45 jaar. De laatste tijd is veel van de oude bewoners van deze wijken gestorven. Een van de oudste bewoners van Zuid-Popo die nog in leven is, is mevr. Celia Augusta. Zij is nogal wat sterk op de been en geregeld komen burens en vrienden van omringende wijken het spel 'Basha'Bou' (een kaartspel) bij Celia thuis spelen. Celia is nu 90 jaar oud.

Basha'bou bij Celia thuis

Abrahamsz

De meeste planters gaven bij of kort na de aanleg van een plantage hun bezit een naam. Een eenmaal gegeven naam hoefde echter niet altijd te blijven bestaan. Bij de verkoop van een plantage verzong de nieuwe eigenaar dikwijls een nieuwe naam. Ook zeer veel namen van kleine tuinen en percelen grond zijn afgeleid van namen van vroegere eigenaars. Abrahamsz is hier een voorbeeld van.

In Abrahamsz was er een plaats waar de inwoners gratis drinkwater konden krijgen uit drie openbare 'kranen'. Op dit terrein staat tegenwoordig een Gym. Vroeger was ook hier weinig huizen die ver van elkaar lagen. Nadat dit gebied door de Overheid en Particuliere Ondernemers ontwikkeld was, werden echter veel huizen gebouwd. Er zijn tien geasfalteerde hoofdwegen/straten. De namen hiervan zijn: Nathan, Sagaria, Moises, Isaak, Samuel, Jonas, Josua, Abrahamsz, David en Aron. Deze namen zijn geïnspireerd door het feit dat de naam 'Abraham(sz)' een belangrijke Bijbelse naam.

Vetter

Concrete informatie over het ontstaan van Vetter en hoe men aan de naam kwam konden wij jammer genoeg niet vinden. 'Vetter' betekent in het Nederlands: "Man die vee vetmest ook wel vetweider genaamd". Vetter heeft drie geasfalteerde straten en een niet-geasfalteerde straat. Er is straatverlichting, echter niet genoeg. De meeste terreinen zijn groot van oppervlakte. De meeste van deze terreinen zijn overwoekerd door wildgroei en struikgewas.

Seru Pretu

Letterlijk vertaald betekent seru pretu 'Zwarte Berg'. Men kwam aan deze naam doordat dit gebied vroeger een spitstoelopende heuvel was, bestaande uit donker gesteente. De meeste bewoners zijn Curaçaoënaars. Daarnaast woont er een kleiner aantal Bonaireanen en Portugezen.

Zicht op Seru Pretu, Minguelito, Esperansa en Jan Luis

Minguelito

Volgens onze informanten heeft de naam Minguelito te maken met een indianengezin dat rond de jaren 1850 daar woonde. De hoofdfiguur heette Minguel, en kreeg later de roepnaam Minguelito. Er waren nog meer bewoners van indiaanse afkomst waaronder ene 'Pepe' die vier kinderen had en een andere bewoner met de naam 'Ne'.

De wijk Minguelito bestaat over het algemeen uit kleine hofjes met tamarijn- en mispelbomen. De gemiddelde leeftijd van de inwoners is ongeveer 45 jaar. Er zijn vrijwel geen voorzieningen, alleen een kapsalon. De meeste bewoners hebben hun eigen vervoermiddel. De straatbelichting is goed en de wegen zijn geasfalteerd. Het grootste deel van de inwoners is Curaçaoënaar. Een zeer bekende persoon uit deze wijk was wijlen Shon Dodo 'Sastre' Martina.

Esperansa

Esperansa was vroeger een hofje met tamarijn- en mispelbomen. Hoe men aan de naam Esperansa kwam, is niet bekend. In het oostelijk gedeelte van Esperansa was vroeger een klein kerkhof. Er doet een verhaal de ronde dat in die tijd ene mevrouw "X" in verwachting raakte van haar zwager. Door schaamte heeft zij dit goed verborgen gehouden en na de geboorte heeft zij het kind ergens in het kerkhof van Esperansa gelegd. Iemand die toevallig langs kwam hoorde het gehuil van het kind en heeft het naar huis meegenomen. Het was een groot schandaal.

Juan Luis

Over de naam "Juan Luis" konden wij geen informatie krijgen. Juan Luis is een kleine wijk. De bewoners zijn: Bonaireaan, Curaçaoënaars, Haitianen, Dominicanen en Jamaicanen. Vroeger stonden er zo'n 6 huizen in deze wijk, nu is het aantal groter. Straatverlichting is o.k. De wijk ligt vlak naast de Weg naar Sta. Catharina die geasfalteerd is. Er is nog een geasfalteerde weg, de Kaminda Metodologia. Alle andere wegen die op de hoofdweg uitmonden, zijn niet geasfalteerd.

Er zijn in Juan Luis ongeveer zes nog actieve hofjes. Een van deze hofjes, dicht bij de weg naar Pos Salu, was vroeger van een zekere Simon (Monchi) Andrea. Hij is ongeveer 20 jaar geleden gestorven. Zijn zoon, Fidel 'Bubuchi' Andrea, heeft het beheer van dit hofje overgenomen en faciliteiten gecreëerd waar feesten en andere vormen van sociaal-culturele activiteiten georganiseerd kunnen worden. Er wordt veel gebruik gemaakt van dit hofje, ook door mensen uit andere wijken. De officiële naam luidt: Hòf'i Fidel.

Rivier "Pos Salu"

Hòfi Fidel

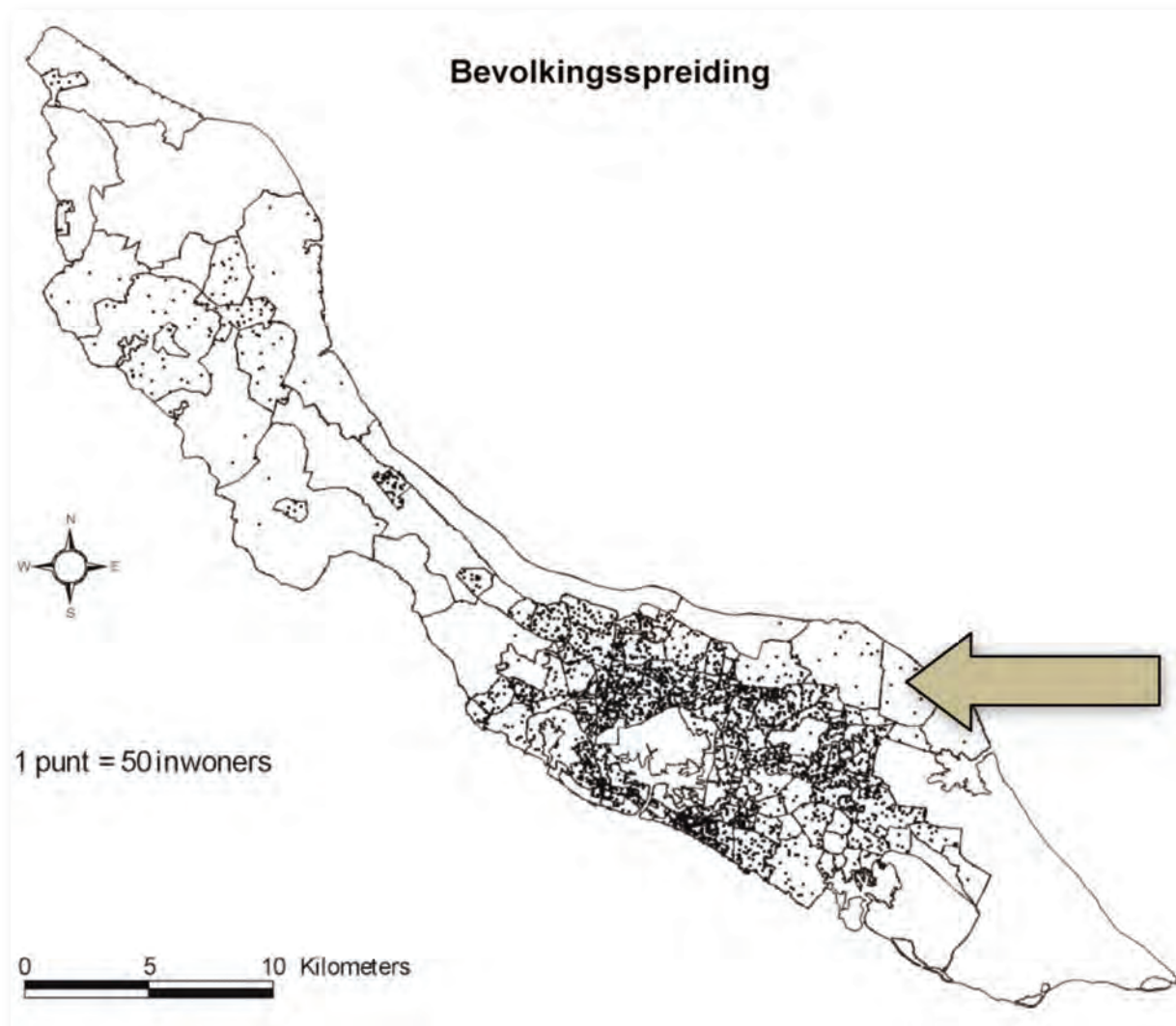
3. Demografische kenmerken

3.1. Aantal inwoners

Ten tijde van de Census 2001 telde de zone Koraal Partir 3077 inwoners. Op een bevolkingstotaal van 130.627 inwoners, mag 2,4 % van de bevolking zich inwoner van Koraal Partir noemen.

Ten opzichte van 1992 is er sprake van een flinke stijging van meer dan 25% (aantal inwoners in 1992 was 2413). Het inwonertal van heel Curaçao is in de periode 1992-2001 gedaald met 9,3%.

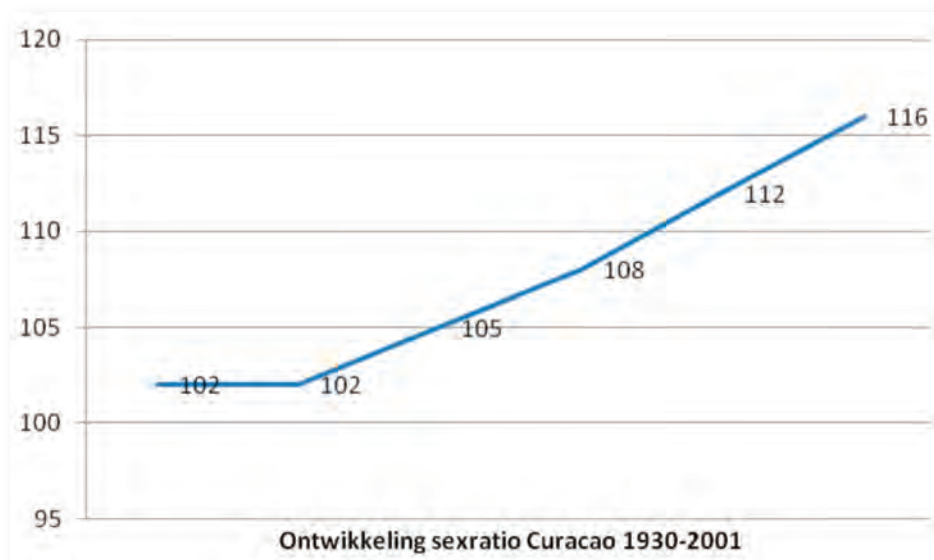
De zone Koraal Partir heeft een oppervlakte van 9,92 vierkante kilometer. Hiermee komt de bevolkingsdichtheid op 310 personen per vierkante kilometer. Het gemiddelde voor Curaçao ligt op 302. De bebouwing is voornamelijk geconcentreerd in de wijken, een flink deel van de oppervlakte is woestenijs aan de Noordkant.

3.2. Samenstelling wijkbewoners

De bevolking van Curaçao ondergaat sinds 1972 een proces van ontgroening en vergrijzing. Ontgroening houdt in dat het aantal personen jonger dan 15 jaar aan het afnemen is en vergrijzing houdt in dat het aantal 65-plussers aan het toenemen is. In veertig jaar tijd is het aandeel jongeren (0-14 jaar) met bijna 18 procentpunten afgenomen en het aandeel ouderen met zes en een half procentpunt toegenomen.

Omgerekend komt dit neer op 116 vrouwen op 100 mannen.

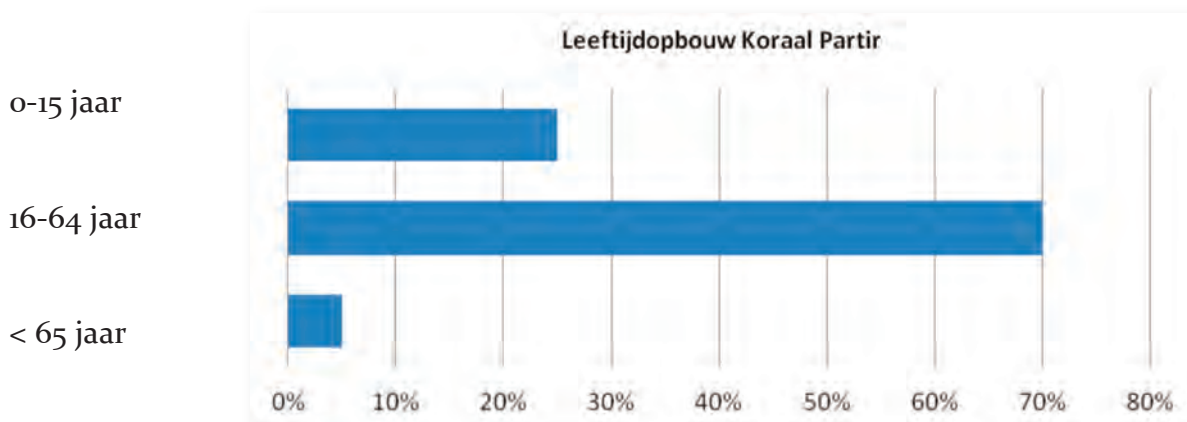
Behalve geboortecijfers en levenskansen - meisjes hebben bij de geboorte een levensverwachting van bijna 76 jaar, terwijl dat cijfer bij jongens ruim 71 jaar bedraagt - wordt dit cijfer ook nog sterk beïnvloed door emigratiecijfers. Het percentage mannen dat Curaçao verlaat is hoger dan het aantal vrouwen. Opmerkelijk is ook dat Curaçao veel vrouwelijke migranten heeft van de nabijgelegen Caribische eilanden als Sint-Vincent, Guadeloupe, Grenada, de Dominicaanse Republiek enzovoort. Ze vinden werk in de snel groeiende toeristenindustrie of in de horeca. Veel van deze vrouwen trouwen uiteindelijk met een Curaçaose man en worden zo Nederlands staatsburger. Dit alles resulteert in een groter aantal vrouwen dan mannen op het eiland.

Koraal Partir kent ook een vrouwenoverschot, maar met een sexratio van 107 is dit overschot lager dan het gemiddelde van Curaçao (116).

Een sexratio van 107 betekent 107 vrouwen op 100 mannen. In 1991 was de sexratio nog 110, dus er is zelfs sprake van een daling.

3.3. Leeftijdsopbouw

In 2001 was de bevolking van Koraal Partir als volgt samengesteld:

3.4. Land van oorsprong

In 2001 waren 2437 (79,2%) van de 3077 inwoners van Koraal Partir in het bezit van een Nederlands paspoort. Volgens de volkstellingen van 1992 en 2001 groeide in de zone Koraal Partir het percentage allochtone mensen (dwz niet op Curaçao geboren) licht van 16,4 naar 20,8%. Voor heel Curaçao waren de cijfers resp. 12,5% en 15,8%. Het percentage allochtonen in deze zone ligt dus hoger dan het landelijke gemiddelde. Het aantal personen met vertrekplannen is met 9,5% hoger dan het gemiddelde van Curaçao (6,2%). In de groep van 18-24 jaar is dit 19,3% (gemiddelde Curaçao 16,6%).

3.5. Religie

In Curaçao werden in de Census 2001 meer dan 50 uiteenlopende godsdiensten geregistreerd. De Rooms-katholieke kerk is met ruim 80% het sterkst vertegenwoordigd. In Koraal Partir ligt dit lager, namelijk 75%. Ten opzichte van de Census van 1992 zijn hier geen grote veranderingen te noteren. Het percentage onkerkelijken ligt met 9% flink boven het gemiddelde van Curaçao (4%).

4. Sociaal economische kenmerken

4.1 Samenstelling huishoudens

Het fenomeen van eenpersoonshuishoudens (alleenstaanden) op Curaçao lijkt groeiend te zijn. In de volkstelling van 1992 is 15,4% van de huishoudens geregistreerd als eenpersoonshuishouden. In 2001 is dit percentage gegroeid naar 20,7%.

Internationale studies hebben uitgewezen dat de mens overal in de wereld aan het individualiseren is en dat de algemene trend is dat de huishoudens kleiner worden. Curaçao, en Koraal Partir, vormt hier geen uitzondering op.

In Koraal Partir komt het percentage eenpersoonshuishoudens in 2001 uit op 16,8%, dit is lager dan het gemiddelde van 20,7% voor Curaçao.

4.2 Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau (het aantal mensen met een hogere opleiding voor iedere 100 personen met een lage opleiding) van de mensen op Curaçao stijgt geleidelijk. In 2001 waren er voor iedere 100 personen met een lage opleiding, 38,3 personen met een hogere opleiding. In 1992 was dit nog 23,1, wat aangeeft dat het opleidingsniveau over het algemeen is verbeterd.

Koraal Partir scoort met het cijfer 88,2 ver boven het gemiddelde van Curaçao uit. Ook in 1992 scoorde Koraal Partir met 52,6% ver boven gemiddeld. Het percentage analfabeten ligt met 1,6% ook lager dan het gemiddelde van Curaçao (3,6%).

4.3. Inkomensverdeling

Het gemiddelde bruto huishoudinkomen per maand op Curaçao bedraagt per januari 2001 3701 Antilliaanse guldens. Met inachtneming van inflatiecorrectie is dit gemiddelde bruto huishoudinkomen met 250 guldens gestegen ten opzichte van 1992. Deze groei wordt voornamelijk te wijten aan de toename van het aantal huishoudens met een huishoudinkomen van 6000 guldens bruto of meer per maand.

Het gemiddeld inkomen per werkende ligt op 2646 guldens bruto per maand.

Voor Koraal Partir geldt een huishoudinkomen van 5377 guldens bruto per maand. Het gemiddeld inkomen per werkende ligt op 3866 guldens bruto per maand. Hiermee behoort Koraal Partir tot de meer welvarende zones van Curaçao. Dit correleert met het hoge gemiddelde opleidingsniveau.

4.4. Arbeidsparticipatie

In Curaçao werkt per 1 januari 2001 36,5% van de bevolking. Dit is een zeer lichte daling ten opzichte van het percentage werkenden in 1992: 35,8%. Het werkloosheidspercentage is 15,8%. Het werkloosheidspercentage in Koraal Partir is 12,7% en dit is een flinke stijging ten opzichte van de 8,7% van 1992.

Economische afhankelijkheid: het aandeel van afhankelijke mensen (dwz economisch niet-actieven of de mensen van 15 jaar en ouder die aangeven noch werkzaam, noch werkzoekend te zijn) wordt weergegeven met een getal dat aangeeft hoeveel afhankelijke mensen er tegenover elke 100 onafhankelijke mensen staan. In Koraal Partir is dit getal 162 in 2001, tegenover een waarde van 182 voor heel Curaçao.

Voor Koraal Partir is dit met 139 licht gedaald t.o.v. de 144 van 1992: De landelijke trend is juist een stijging, van 179 in 1992 naar de voornoemde 182 in 2001. De sociaaleconomische situatie in Koraal Partir kan dan ook goed genoemd worden.

4.5 . Tienermoederschap

Onder tienermoeders verstaan we meisjes die voor hun 20ste moeder zijn geworden. Op Curaçao was in 2001 7,3% van de meisjes in de leeftijdsgroep 15-19 jaar al moeder. Dit percentage is een lichte stijging ten opzichte van 1991 (7,0%).

Koraal Partir steekt hier gunstig bij af: het percentage tienermoeders in 2001 bedraagt 2,1%. In 1991 was dit nog 3,5%.

5. Sociale participatie

De maatschappelijke participatie is één van de thema's die in de buurtmonitor gebruikt wordt om het leven in de wijken te meten. Hierbij gaat het om deelname aan onderwijs, sport, uitgaansleven, vrijwilligerswerk, vrijetijdsactiviteiten en hobby's.

Deze gegevens zijn niet allemaal te achterhalen uit de Census, en grootschalig onderzoek valt buiten het kader van dit buurtprofiel. In de buurtmonitor 2007 zijn de resultaten gepresenteerd voor wat betreft de mate waarin mensen in de bestudeerde wijken kunnen participeren aan het sociale leven. Er is gemeten in hoeverre de mensen in die wijken kunnen deelnemen aan sport en recreatie, aan het uitgaansleven, aan vrijwilligerswerk en ten slotte ook schoolparticipatie.

5.1. Onderwijs

Schoolparticipatie van 6 t/m 14 jarigen is overal op Curaçao erg hoog tot bijna volledig. De schoolparticipatie van 15 t/m 19 jarigen is over heel Curaçao minder, maar is al sinds vele jaren stijgende. Ook in Koraal Partir valt deze trend waar te nemen.

Schoolparticipatie 15 t/m 19 jarigen Koraal Partir (percentage)

	Census 1992	Census 2001
Koraal Partir	82,9	87,1
Curaçao	72,5	81,5

Het blijft ook interessant om het aandeel 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs te blijven volgen. Dit is namelijk het aandeel van de kinderen die minstens 1 keer is blijven zitten in het basisonderwijs.

Bij de volkstellingen van 1992 en 2001 is geconstateerd het aandeel van 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs voor heel Curaçao aan het dalen was; dus een verbetering vertoonde. In Koraal Partir is dit percentage 7,4%, ten opzichte van de 20,8% van 1992. Dit is een enorme vooruitgang, en waarschijnlijk te wijten aan de nieuw gevestigde gezinnen in de betere nieuwbouw.

Aandeel 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs (Zittenblijversproblematiek)

	Census 1992	Census 2001
Koraal Partir	20,8	7,4
Curaçao	26,2	19,2

5.2. Sport

Uit de buurtmonitor van 2007 blijkt dat het percentage van mensen van 4 jaar en ouder in de 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven minstens 1 keer per week te

sporten is 19,4%. Van Koraal Partir zijn geen officiële gegevens beschikbaar. Voetbal was de meest beoefende sport in de wijk: Veld di St. Joris bracht leven in de brouwerij met wedstrijden op zondagmiddag en oefeningen door de week na school- en werktijd.

Veld van St. Joris

Een “baluarte” uit die periode was wijlen Boeis Da Costa Gomez (Voetbalclub St. Joris). Er was vroeger (rond de jaren 1965 – 1970) een softballveld en een stuk terrein voor “bolas criollas” in de wijk “Popo” waarop de jongeren uit deze buurt deze twee sportspelen konden uitoefenen. Tegenwoordig staan een groot aantal appartementen op dit terrein.

Appartementen Popo

Nog steeds wordt er wat gevoetbald op dit “Veld di St. Joris” nabij de Aloë Plantage in Seru Pretu. Naast het voetbalveld ligt een baseballterrein, beide terreinen zijn niet afgebouwd en er vinden niet veel georganiseerde activiteiten plaats.

Verder zijn tennisvelden in het nabijgelegen Sta Catharina en rond de baai van St. Joris wordt gefietst, gewandeld en gesurft. Voorts is men aangewezen op de nabij gelegen sportvelden dicht bij deze wijk: Sabana Ballpark (Softball), Kancha Victory Boys (Voetbal) en Tio Daou Ballpark (Honkbal).

5.3. Vrijtijdsbesteding

Het gemiddelde van de ondervraagde mensen in de 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven iets aan een hobby of andere vrijetijdsactiviteit te doen, is 50%.

5.4. Uitgaansleven

Mensen in de aandachtswijken die bestudeerd zijn in de buurtmonitor van 2007 geven voor bijna 59% aan dat zij minstens 1 keer per maand uit gaan. Het gemiddelde van de

ondervraagde 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven iets aan een hobby of andere vrijetijdsactiviteit te doen, is 50%.

Op dit aspect ontbreekt het nog aan gegevens om een concreet oordeel over Koraal Partir te kunnen geven.

In de zone zelf zijn er vrijwel geen uitgaansgelegenheden (sociale ontmoetingspunten), waarvan de bewoners gebruik kunnen maken. In alle wijken zijn er de gebruikelijke snacks. Aan de weg naar Sta Catarina bij Seru Pretu bevond zich tot voor kort de roemruchte entertainment Club 'De Rode Leeuw'. Nu is er een 'Bar-Discotheek' in het pand gevestigd. Het naastgelegen Minicenter met supermarktje en eethuis/snack wordt druk bezocht door lokale mensen.

5.5 Vrijwilligerswerk

Bij de St. Joris baai is de Fundashon St Joris Baai actief. Vanuit een container worden surflessen gegeven aan minderbedeelde kinderen en kunst- en drama workshops voor kinderen georganiseerd. Ook wordt getracht het milieubewustzijn positief te beïnvloeden, er worden regelmatig clean-ups georganiseerd.

6. Leefbaarheid

In de buurtmonitor 2007 wordt 'leefbaarheid' als volgt geformuleerd: 'de door de bewoners ervaren kwaliteit met betrekking tot het wonen, welke bepaald wordt door de aanwezige infrastructuur, het aanzicht van de woonomgeving alsook het gedrag van de omwonenden en anderen die in de woonomgeving verkeren. Hierbij kan men streven naar een schone en veilige omgeving maar ook het investeren in de sociale samenhang en de aanwezigheid van de nodige voorzieningen'. We houden ons aan deze uitgangsgedachte.

6.1 Leefklimaat

Bij de buurtmonitor is ook geprobeerd het oordeel van de bewoners van de bestudeerde wijken te meten voor wat betreft de 'sfeer' (het leefklimaat) en de 'sociale integraliteit' in hun omgeving. In de wijken van de buurtmonitor van 2007 zijn de mensen voor bijna 80% positief over zowel de sfeer en de sociale integraliteit van hun wijk.

Uit de census is hierover geen informatie voor de zone Koraal Partir te verkrijgen. Uit de informatie verstrekt door informanten blijkt dat de bewoners zich minder veilig voelen dan voorheen. "Vroeger werd sociale controle gewaardeerd!!" Waarschijnlijk werd deze sociale controle ervaren als een soort "hulp" bij de bescherming en opvoeding van de nogal grote gezinnen (7 a 10 kinderen was heel normaal in die tijd).

Zeker tot de jaren '50 was er weinig of geen echte kriminaliteit. Praktisch iedereen sliep met hun deuren en ramen open. Misschien kwam dit gedeeltelijk door het feit dat iedereen elkaar kende. Nu zijn er op verschillende plaatsen in de wijken problemen met rondhangende jongeren en loslopende honden die soms mensen lastig vallen.

6.2 Sociaal Kapitaal

Met 'Sociaal kapitaal' wordt aangeduid de sociale netwerken en de wederkerigheid van contacten tussen mensen (vrienden, buren maar ook vreemden) alsook het onderlinge vertrouwen dat daaruit voortvloeit.

Één van de aspecten van 'sociaal kapitaal' is dus het 'vertrouwen' in de mensen in je omgeving. De mate van vertrouwen is o.a. belangrijk voor de capaciteit van een collectiviteit om aan de verbetering van hun eigen leef- en woonklimaat te werken.

Mate van vertrouwen

Als indicatoren voor dit vertrouwen zijn 4 verschillende 'soorten' vertrouwen in de buurtmonitor gemeten. Het zijn:

- graad van vertrouwen in 'voor het individu belangrijke' anderen, d.w.z. vertrouwen in mensen zoals je naaste buren, je huisarts en je collega's.
- graad van vertrouwen in 'willekeurige anderen', d.w.z. vertrouwen in bijvoorbeeld willekeurige jongelui of ouderen in je omgeving.
- graad van vertrouwen in 'vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties die actief zijn in je omgeving, zoals de wijkleiders, politici, religieuze leiders of een

-
- politieagent in de wijk.
 - graad van algehele vertrouwen in anderen, d.w.z. de mate van vertrouwen in al eerder genoemde categorieën van mensen in de omgeving van de respondent.

Voor Koraal Partir is dit onderzoek niet uitgevoerd en het valt ook buiten het kader van onze opdracht. Wel kwam naar voren dat er vroeger veel meer op elkaar werd gelet en burenhulp de standaard was.

Schoolopvoeding (het leren) en religie vond men heel belangrijk. Ouders brachten gemakkelijk offers om hun kinderen naar school te sturen, en waren wat trots op de goede prestaties. Vanuit Koraal Partir en Seru Pretu vertrokken ook de eerste dorpskinderen ('mucha di kunuku') als bursalen naar Nederland. Dit wierp ook vruchten af. Men keerde terug als onderwijs personeel, HTS'er, verpleegkundige etc. De meeste bewoners waren Curaçaoënaars naast een enkele Bonaireanen en wat Portugezen.

6.3. Huisvesting

Geschikte huisvesting is een belangrijke voorwaarde voor het welzijn van de Mens. Dit uitgangspunt is medio 1966 tijdens de VN wereldconferentie over Habitat te Istanbul, Turkije, nogmaals uitdrukkelijk onderstreept. Geschikte huisvesting omvat naast een adequaat fysiek onderkomen ook de zorg voor een optimaal woon- en leefklimaat voor de bevolking. Een goede woning moet gelegen zijn in een op de behoefte afgestemde woonomgeving en dient ook betaalbaar te zijn voor de diverse bevolkingsgroepen. Een goed huis in een goede omgeving is een essentiële voorwaarde voor een menswaardig bestaan en voor de realisatie van de ontplooiingskansen van het individu, en daarmee voor een leefbare samenleving.

Geschikte huisvesting betreft factoren zoals:

- voldoende ruimte, zowel in als rondom de woning;
- bestendigheid en duurzaamheid van het onderkomen;
- de aanwezigheid van veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen, elektriciteit en afvalgerelateerde voorzieningen;
- rust en veiligheid;
- de beschikking over een goede basisinfrastructuur met in elk geval goede wegen en een deugdelijk waterafvoersysteem;
- een bereikbare locatie ten opzichte van de locaties voor werk, recreatie en sociale voorzieningen.

Op Curaçao verkeert bijna 95% van het totaal aantal bewoonde woonverblijven in goede staat van bewoning. Ten opzichte van 1992 is de situatie aanzienlijk verbeterd van 8,3% in 1992 naar 5,4% in 2001.

Percentages woningen in slechte staat in Koraal Partir

	Census 1992	Census 2001
Koraal Partir	5,8	2,9
Curaçao	8,3	5,4

Wat betreft de aanwezigheid van de zes basisvoorzieningen (kookgelegenheid, aansluiting op waternet, aanwezigheid douche, toilet met wateraansluiting, elektriciteit en kwaliteit woonhuis) scoort het eiland Curaçao 5,8 uit 6 punten. Slechts enkele wijken scoren beneden dit gemiddelde (Tera Pretu, Leliënberg, Souax, Otrobanda, Punda en Scharloo). Koraal Partir scoort 5,9

De verhouding tussen huur en eigendom op Curaçao is ongeveer 1 huurwoning op 2 eigendomswoningen. In Koraal Partir is de verhouding nog meer in het voordeel van eigendomswoningen (64 van de 100 woningen zijn eigendomswoningen).

Aantal huurwoningen per 100 eigendomswoningen

	Census 1992	Census 2001
Koraal Partir	34	36
Curaçao	44	44

6.4. Infrastructuur

De infrastructurale situatie is behoorlijk goed te noemen. Vrijwel alle wegen zijn geasfalteerd en in redelijke conditie. Dit geldt ook voor wat betreft de straatverlichting. Vooral in de wijken Vetter en Abrahamsz is er wat achterstallig onderhoud aan de infrastructuur.

6.5. Transport

De wijk is redelijk te bereiken met het openbaar vervoer. Er rijdt een 'grote bus' op uurbasis via Sta Rosa, Seru Pretu en via Abrahamsz weer richting Punda. Ook zijn er kleine busjes op deze route. Vanuit de wijken moet toch wel een flink stuk naar de hoofdweg worden gelopen, terwijl voor andere bestemmingen dan Sta Rosa of Punda zeker eenmaal moet worden overgestapt.

Het percentage van 4,9% (2001) dat met de bus naar werk gaat, ligt een heel stuk lager dan het landelijke gemiddelde (15,4%).

Het autobezit in de wijk is hoog: 134 auto's per 100 huishoudens in Koraal Partir Het gemiddelde voor Curaçao is 101 per 100 huishoudens. Het autobezit is licht gestegen ten opzichte van 1992 (126 op 100 huishoudens).

6.6. Veiligheid

Bij vormen van onveiligheid op wijkniveau wordt gedacht aan zaken als: criminaliteit en vandalisme, verkeersoverlast, overlast door (hang) jongeren, verlichting en donkere gebieden in de wijken. Zoals de bewoners zelf aangeven geeft een schone wijk ook een veilig gevoel. De Zone Koraal Partir is een vrij rustige wijk. De veiligheid in de zone en de wijken baart zorgen. Er wordt namelijk met regelmaat ingebroken, vooral in woningen waar de bewoners niet thuis zijn.

6.7. Gezondheid

De 'gezonde wijken' benadering is gebaseerd op de gedachte dat actieve deelname van de mensen waar het om draait, bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en aan het versterken van beoordeling- en beslissingsvermogens.

Gezondheidsverschillen hebben volgens de literatuur te maken met de sociaaleconomische positie van mensen, met hun gezondheidscultuur, hun huisvestingssituatie, hun opleidingsniveau en met het wel of niet hebben van werk. Deze verschillende factoren beïnvloeden elkaar, en door de ingewikkelde samenhang is het moeilijk wetenschappelijk te bewijzen welke invloedsfactoren het meest van belang zijn.

In de Census van 2011 gaf 89 % van de bevolking van Koraal Partir aan hun gezondheid als goed of zeer goed te ervaren.

	Ervaren gezondheid						
	Total	Heel goed	Goed	Redelijk	Slecht	Heel slecht	Onb
Koraal Partir	3077	1101	1633	296	38	9	

7. Sociale kaart van de wijk

In Koraal Partir zelf zijn niet zoveel voorzieningen en er is geen buurthuis. De inwoners zijn aangewezen op Sta. Rosa en Brievengat.

Wel zijn er de Arco Iris Supermarket, Toko Abrahamsz, Minimarket Zhenfa, twee bankomatiko's (Banco di Caribe, bij Arco Iris Supermarket, MCB bij de ingang van de huizen in Sapate Suit), Rookie Gym Fitness Center, Karpinteria Grandi, Staalconstructie en Laswerkzaamheden bedrijf Cumeco NV, Barbershop Diamond, tuinderij Paradiso en een aantal appartementencomplexen.

8. Wijkontwikkeling

8.1. Koraal Partir

Koraal Partir is een landelijk gelegen zone. De wijken zijn ontstaan toen zich in de 19e eeuw steeds meer 'vrije lieden' en kleine plantages zich vestigden in het gebied tussen de plantages Sta Catharina, Koraal Tabak, Choloma en Groot en Klein St. Joris.

De wijk Koraal Partir mag zich de laatste tijd verheugen in toegenomen populariteit. Wat voorheen werd gezien als 'kunuku' en 'ver van de stad' ontwikkeld zich tot een woongebied voor mensen die ruimte en rust zoeken. Er bevinden zich relatief veel Europese Nederlanders onder de bewoners. Opleidingsniveau en inkomen zijn hier relatief hoog en de kwaliteit van de woningen is goed.

Aloë Plantage

Aan de rand van de wijk Seru Pretu is een Aloë Plantage gelegen. Hier wordt op grote schaal aloë verbouwd, geoogst en tot cosmetische producten verwerkt. Verder richting St. Joris baai is door dezelfde ondernemer een struisvogelfarm opgezet. Hier worden struisvogels voor het vlees gefokt. Daarnaast wordt dit vlees geserveerd in het bijbehorende restaurant Zambezi, alwaar ook Zuid-Afrikaanse kunst en nijverheid wordt verkocht en 'safari's' worden georganiseerd.

Struisvogelboerderij

8.2 Wensen en behoeften in de zone Koraal Partir

De wensen en behoeften van de zone Koraal Partir hebben wij gecentraliseerd in een aantal aanbevelingen genoteerd in gesprekken die wij gevoerd hebben met wijkbewoners, onze key-persons in de wijk en eigen observatie tijdens onze onderzoeksacties binnen de wijken.

Vetter

- De doodlopende straat die de wijk ingaat, moet geasfalteerd worden
- De straatverlichting moet gerepareerd worden
- Verschillende terreinen moeten schoon gemaakt worden
- De wijk Vetter moet met enige spoed geholpen worden

Er zijn 3 geasfalteerde straten en 1 niet geasfalteerd. Er bevindt zich wel straatverlichting maar niet optimaal. In deze wijk staat een opvallend aantal autowrakken op diverse terreinen. De meeste terreinen zijn groot van oppervlakte. Deze terreinen zitten vol met struikgewas. (Wabi en Indju bomen). Huisvuil en gekapte uitgedroogde bomen komen ook voor.

Een groot aantal inwoners heeft de beschikking over eigen vervoermiddel. Anderen moeten een heel eind lopen om busvervoer te krijgen bij o.a. de Ronde Klipweg of de Weg naar Sta. Catharina. In verband met veiligheid is de bestaande situatie niet goed daar er regelmatig diefstallen plaatsvinden.

Abrahamsz

- Meer verlichting aan het einde van Kaya Abrahamsz
- Verschillende rooigebieden moeten opgeschoond worden
- Hangjongeren die zich bij tijd en wijle manifesteren

- Het probleem van de loslopende honden in de wijk dient aangepakt te worden.

Popo

- Meer sociale activiteiten voor de wijkbewoners
- Het realiseren van een ontmoetingsplaats (sociaal culturele) vooral voor de jongeren in deze buurt.

8.3. Profiel zone Koraal Partir

Profiel zone Koraal Partir (oppervlakte 477 ha)

Profiel zone Koraal Partir	Curaçao 1992	Curaçao 2001	Koraal Partir 1992	Koraal Partir 2001
Bevolking	144097	130627	814	832
Sexratio	111	116	94	105
Jongeren % (0-14 jaar)	25.9	23.6	27	25
Personen 15 - 65 jaar	66	63,6	66	68
Ouderen %	8.1	10.8	7	7
Katholieken %	81.3	80.1	82	83
Onkerkelijk %	4.2	3.9	2.3	3.2
Papiamentstalige Huishouden	83.3	80.8	87	89
Allochtonen	12.5	15.8	9.8	13.9
Vertrekplannen		6.2		8.2
Tienermoeders	7.0	7.3	0.0	4.3
Opleidingsniveau	?	?	?	?
Schoolparticipatie 15 -19 jr	72.5	81.5	70.8	79.6
Schoolparticipatie 0 - 3 jaar	35.2	42.4	47.9	58.0
13-14-15 jaar op basisschool	26.2	19.2	23.7	23.1
Hoog opgeleid/100 laag opgeleiden	26.2	19.2	14,5	25.1
Drop out %	45.3	45.2	40.0	27.9
Analfabeten %	3.9	3.6	8.7	4.1
Schoolbussers %	11.4	12.4	7.9	8,4
Gem. Inkomen /werkende	2646	2273	1549	1810
Gem. huishoudinkomen	34.51	3701	2416	2543
Werkloos %	16.9	15.8	14.4	19.3
Jeugdwerkloosheid	32.7	103	12.7	
Langdurig werkloos		49.1		32.9
Economische afhankelijkheid	179	182	163	162

Profiel zone Koraal Partir	Curaçao 1992	Curaçao 2001	Koraal Partir 1992	Koraal Partir 2001
% Tijdelijke baan	26.3	20.7	33.7	28.1
Tijdelijke baan/vaste baan ratio	35.8	26.2	50.7	39.1
% werkgevers	7.7	9.2	6.8	7.6
% losse jobs	10.3	7.4	16.2	12.3
% onderstandtrekkers	6.3	8.2	5.8	7.2
% met de bus naar het werk	16.8	15.4	9.7	9.5
Groei/afname met bus naar werk	-1.4	-		-0.2
Aantal bewoonde woningen		43161		278
Aantal bewoonde woningen/km		115		33
Gemiddelde woningbezetting	3.5	3.0	3.5	3.0
Leegstand per 100 bewoonbare woningen		8		7
Oppervlakte woning		125.9		100.1
% slechte woningen	8.3	5.4	7.3	6.8
Aantal huur per per 100 eigendomswoningen	44	44	20	22
Gemiddelde huurprijs	364	475	451	508
Huishoudinkomen huurders		3001	-	3070.7
Aanwezigheidsscore basisvoorzieningen	5.8	5.8	5.8	5.8
Aanwezigheidsscore luxevoorzieningen	-	6.0		5.4
% autobezit per 100 HH	102	101	109	107
% vrouwelijk hoofd HH	34.7	39.6	25.6	37.8
% meergezins HH	9.6	8.0	6.4	10.1
% eenouder met kinderen < 18 jaar	10.5	7.8	10.2	9.7
% eenpersoonshuishoudens	15.4	20.7	14.5	23.0

Gebruikte literatuur en bronvermelding

- CBS, Censusatlas 1992, Curaçao Nederlandse Antillen
- CBS, Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen
- Website CBS, query census 2001
- Wijkontwikkeling op Curaçao, L. Janga uit ; (uit: René Römer als inspirator, UNA, 2003
- Van Bonefaas Martis tot Angel Obia, Een geschiedenis van Santa Rosa door R. H. Nooyen
- Landhuizen van Curaçao en Bonaire, Dolf Huijgers en Lucky Ezechiëls, Persimmens Groep, 1992
- Statistische gegevens leefsituatie buurten, Census 2001, CBS Nederlandse Antillen
- CBS, Leefsituatie in enkele achterstandsbuurten van Curaçao; historische achtergronden en statistische feiten
- Ursula/ Wallé SKC Buurtmonitor 2007
- CBS Huishoudens in de Nederlandse Antillen
- Weeber, Witteveen e.a Urgentieplan Buurten
- Pobresa ban atake Reda Sosial

Dankwoord

- De bewoners van zone Koraal Partir
- Dhr. Jacinto Henry Leoneta
- Mej. Lidanelle Molenaar
- Mej. Astrid Recordino
- Mej. Judith Magareta
- Dhr. Norman Augusta
- Alle andere respondenten

Colofon

Buurtprofiel Koraal Partir

Teksten:

Community Curaçao,

In opdracht van:

Ministerie SOAW

Foto's:

Community Curaçao

Ariadne Faries

Grafische vormgeving:

Ariadne Faries

Print/Distributie:

Ministerie SOAW

Informatie:

Ministerie SOAW

Sector Familie en Jeugd

Apna gebouw 5e verdieping

Tel: 466 93 43

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**